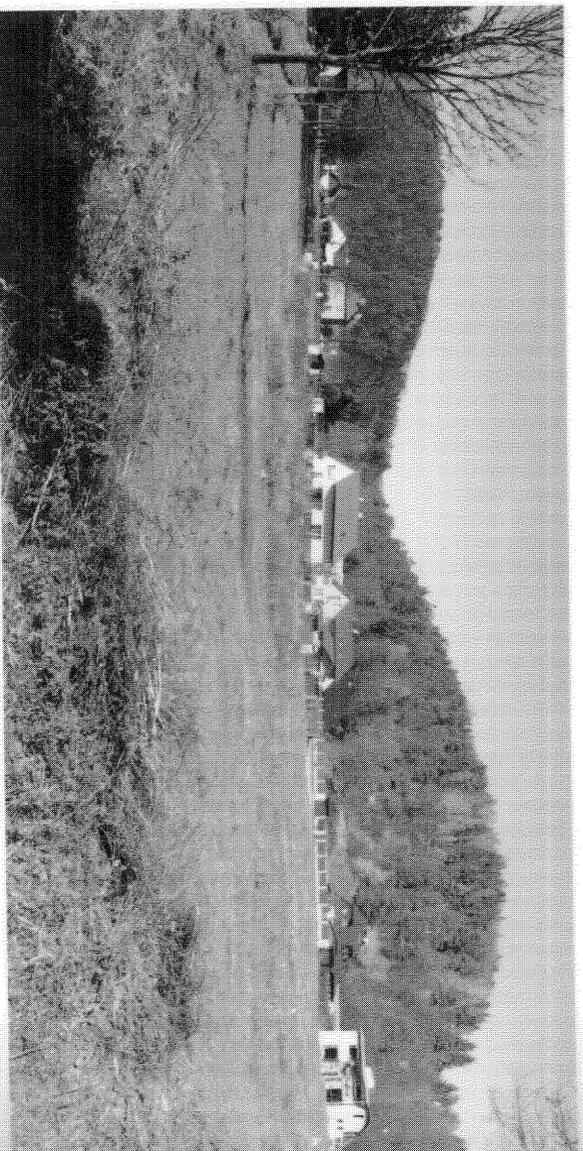

NESSPEKY - SPLAŠKOVÁ KANALIZACE

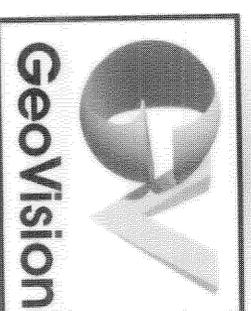

Posouzení významnosti vlivů záměru
na evropsky významné lokality a ptáčí oblasti
soustavy NATURA 2000

podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.,
o ochraně přírody a krajiny

SAMOSTATNÁ PŘÍLOHA OZNÁMENÍ EIA

11/2007

NESPEKY –

SPLAŠKOVÁ KANALIZACE

Hodnocení významnosti vlivů záměru na lokalitu evropsky významné lokality a ptáčí oblasti

podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších úprav

(„**naturové hodnocení**“)

Zpracovatel:

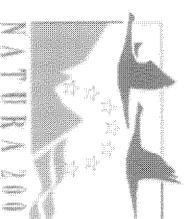
RNDr. Ondřej Bílek
dřížitel autorizace podle §45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, č. j. 630/519/05, ze dne 19. 5. 2005

Kontakt:

GeoVision s. r. o.
Částková 73
326 00 Pízeň
tel.: 724 088 651
e-mail: bilek@geovision.cz

Spolupráce:
Ing. Zbyněk Vyhlas

OBSAH

1. ÚVOD	3
1.1 - Zadání.....	3
1.2 - Cíl hodnocení.....	3
1.3 - Postup zpracování hodnocení	4
2. POPIS ZÁMĚRU	5
2.1 - Základní údaje o záměru „Nespeky – splašková kanalizace“	5
2.1 - Údaje o vstupech	7
2.3 - Údaje o výstupech	8
2.4 – Varianty	9
2.5 – Možnost kumulace s jinými záměry.....	9
3. ÚDAJE O LOKALITĚ	10
3.1 - Identifikace a popis dotčených lokalit.....	10
3.2 – Potenciálně dotčené předměty ochrany	11
4. HODNOCENÍ VLIVŮ ZÁMĚRU NA LOKALITU NATURA 2000	15
4.1 - Zhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení	15
4.2 - Možné vlivy záměru	15
4.3 - Hodnocení vlivů záměru na předměty ochrany	17
4.4 - Hodnocení vlivů záměru na celistvost lokality	17
4.5 - Zhodnocení pravděpodobných vlivů „nulové varianty“	18
4.6 - Hodnocení možných kumulativních vlivů	18
5. ZÁVĚRY	20
6. LITERATURA A PODKLADY	21
7. POUŽITÉ ZKRATKY	22
8. PŘÍLOHY	22

1. ÚVOD

1.1 - Zadání

Předmětem předkládaného hodnocení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, je záměr odkanalizování obce Nespeky splaškovou kanalizací a následného čištění splaškových odpadních vod v čistírně odpadních vod (ČOV) Poříčí nad Sázavou. Povinnost posouzení předkládaného záměru vyplývá ze stanoviska odboru životního prostředí Krajského úřadu Středočeského kraje, kterým **nebyl vyloučen vliv záměru** na evropsky významné lokality a pačiči oblasti (viz stanovisko KÚ Středočeského kraje č.j. 134605/2007/KUSK ze dne 20.9.2007). Jako zdůvodnění ve stanovisku uvádí KÚ pochybnosti o dostatečnosti kapacity ČOV Poříčí a obavy, aby nedošlo ke zhoršení kvality vodního prostředí v Sázavě.

Oznamovatelem záměru je **Obec Nespeky**, Benešovská 12, 257 22 Čerčany. Zadavatelem díla je společnost **Athos-co**, s.r.o., Pod Děkanou 1694/4, Praha 4, která je současně zpracovatelem Oznámení záměru podle zákona č. 100/2001 Sb. Předkládané hodnocení je nedílnou součástí (samostatnou přílohou) Oznámení, zpracovaného ve smyslu §4 odst. 1 písm. d) a e) uvedeného zákona a v rozsahu jeho Přílohy č. 3a. Dílo je u zpracovatele hodnocení (**GeoVision s.r.o.**, pracoviště Pízeň) vedeno pod číslem úkolu **07 465 19**.

Záměr je navrhován s napojením ČOV na tok řeky Sázavy, která byla v těchto místech vládou ČR vyhlášena v rámci **národního seznamu** evropsky významných lokalit jako **EVL CZ0213068 Dolní Sázava** (viz nařízení vlády č. 132/2005 Sb.). Lokalita aktuálně byla (rozhodnutím evropské komise ze dne 13.11.2007) **schválena v rozšířeném evropském seznamu** evropsky významných lokalit (v originále Sites of Community Importance, SCI) pro kontinentální biogeografickou oblast. Zařazením do evropského seznamu se stala lokalita Dolní Sázava plnohodnotnou součástí evropské soustavy chráněných území Natura 2000. Uvedená právní úprava vychází ze směrnice 79/409/EHS (směrnice o ptácích) a směrnice 92/43/EHS (směrnice o stanovištích), které členským státům ukládají zajistit ochranu vybraných přírodních stanovišť a druhů, významných pro Evropská Společenství.

1.2 - Cíl hodnocení

Cílem tohoto hodnocení je zjistit, zda vzhledem k charakteru posuzovaného záměru může v důsledku realizace záměru dojít k významnému negativnímu ovlivnění předmětů ochrany lokality Dolní Sázava nebo k narušení celistvosti (integrity) této lokality, ať již samostatně, nebo v kombinaci s jinými. Toto hodnocení může v případě potřeby také nastinit

vhodné způsoby eliminace či zmiřování negativních účinků na předměty ochrany, eventuálně stanovit vhodná opatření k zajištění integrity lokality Natura 2000.

1.3 - Postup zpracování hodnocení

Jako vstupní data pro analýzu výskytu předmětů ochrany druhů byly shromážděny nejprve dostupné informace o jejich rozšíření v České republice (www.natura2000.cz). Kon- zultace k aktuálnímu stavu populací živočišných druhů v EVL Dolní Sázava poskytl RNDr. Luboš Beran, PhD (AOPK ČR), a Ing. Martin Dušek. Jako podkladový materiál bylo využito také údajů z posouzení vlivů koncepce „Rozvojová lokalita změny č. 2 ÚPNSÚ Poříčí nad Sázavou“ na EVL Dolní Sázava (Bilek 2006). Terénní rekonoskace lokality byla provedena na začátku listopadu 2007. Následně byla zhodnocena potenciální rizika přímých a nepřímých vlivů uskutečnění záměru ve vztahu k předmětům ochrany. Jako metodický rámec hodnocení byla nově použita závazné Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., publikovaná ve Věstníku MŽP v listopadu 2007. Vý- znamnost jednotlivých vlivů byla hodnocena podle stupnice předepsané v Metodice (Tab. 1).

Tab. 1. – Hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany.

Hodnota	Termin	Popis vlivu
-2	Významný negativní vliv	Negativní vliv dle odst. 9 § 45i zákona č. 114/1992 Sb. Vylučuje realizaci záměru (resp. záměr je možné realizovat pouze v určených případech dle odst. 9 a 10 § 45i zákona) Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její pod- statnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplyvá ze zadání záměru, nelze jej eliminovat
-1	Mírně negativní vliv	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv. Nevylučuje realizaci záměru. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej minimalizovat navrženými zmiřujícími opatřeními.
0	Nulový vliv	Záměr nemá žádný prokazatelný vliv.
+1	Mírně pozitivní vliv	Mírně příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, mírně příznivý zásah do biotopu nebo do přiroze- ného vývoje druhu.
+2	Významný pozitivní vliv	Významný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; významné zlepšení ekolo- gických nároků stanoviště nebo druhu; významný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.

2. POPIS ZÁMĚRU

2.1 - Základní údaje o záměru „Nespeky – splašková kanalizace“

Hodnoceným záměrem je realizace oddílné splaškové kanalizace v obci Nespeky (SÚ Nespeky a Městečko) a čištění splaškových odpadních vod v čistírně odpadních vod (ČOV) Poříčí nad Sázavou. Splaškové vody ze stávajících objektů v Nespekách jsou akumulovány v jímkách či septicích. Jejich přepady jsou aktuálně vylustěny do okolního prostředí (povrchový odtok do přilehlého recipientu a/nebo podzemní vsak), objemy jímek a septiků jsou vylustěny prazdňovány vyvážením. Odkanalizováním obce Nespeky splaškovou kanalizací hodlá oznamovatel řešit nevyhovující způsob nakládání se splaškovými odpadními vodami, zlepšit stávající stav životního prostředí v obci a stav vodních toků – Sázava a Mokřanský potok.

Splašková kanalizace je líniová stavba, včetně přečerpávacích stanic v celém rozsahu podzemní. Je navržena jako oddílná soustava a bude užívána k odvádění pouze splaškových odpadních vod, které budou odpovídat schválenému kanalizačnímu řádu. Splašková kanalizace bude zcela vodotěsná, nebude tedy docházet k úniku splaškových vod, ani k drenáží podzemních vod a k odvádění balastních vod.

Splaškové odpadní vody budou odváděny k čištění do ČOV Poříčí nad Sázavou dvěma tlakovými přiváděči – z místní části Nespeky podél stávající komunikace směrem od Lutova (tj. místní část Poříčí nad Sázavou); z místní části Městečko je přiváděči řad veden do ČOV přímo od Městečka; oba řady budou překonávat koryto Sázavy podvrtem. Stávající domovní jímky a septiky u jednotlivých objektů budou po dokončení stavby záměru a jeho uvedení do provozu vyčerpány, vyčištěny, hygienicky zabezpečeny a vyřazeny z provozu nebo zrušeny.

Obř. 1. – Plánované umístění retenční nádrže u čistírny odpadních vod Poříčí nad Sázavou.

Řešení a kapacita záměru

Splašková kanalizace je navržena pro odkanalizování všech stávajících objektů (521) a jsou též uvažovány plochy rozvojových území dle ÚPD obce (výhledově dalších 80 objektů). Kanalizace prochází celým intravilánem obce Nespeky (místní části Nespeky a Městečko). Celkem je ve dvou etapách záměru plánována realizace **15.261 m** hlavních rozvodných řádů, **7.815 m** podružných rozvodných řádů a připojení **521** domovních čerpacích stanic.

V ČOV Poříčí nad Sázavou jsou v současné době čišťeny splaškové odpadní vody obce Poříčí nad Sázavou. Stávající čistírna je vybudována jako dvoulinková, mechanicko-biologická, nízkozatížená aktivace s aerobní stabilizací kalu a uskladněním. Celková kapacita ČOV je podle projektové dokumentace **2100 EO**. Tato kapacita dosud není plně využita, pro záměr nespeky – splašková kanalizace je k dispozici rezerva cca 700 EO. Při provozu ČOV Poříčí jsou dodržovány emisní limity pro odtok do Sázavy jako konečného recipientu, stanovené v povolení k vypouštění vyčištěných OV z ČOV Poříčí nad Sázavou ze dne 10.11.2006. V **Tab. 2** jsou uvedeny základní projektové údaje ČOV, přípustné množství vypouštěných vod a úroveň jejich přípustného znečištění.

Tab. 2. – Základní projektové údaje ČOV Poříčí n. Sázavou a přípustné znečištění vypouštěných odpadních vod - povolení k vypouštění vyčištěných OV z ČOV Poříčí nad Sázavou.

kapacita	2100 EO	
denní prům. přítok	Q_{24}	373 m ³ .d ⁻¹
max. denní přítok	Q_d	498 m ³ .d ⁻¹
max. hod. přítok	$Q_{h, \max}$	373 m ³ .d ⁻¹
max. denní přítok	Q_d	498 m ³ .d ⁻¹
max. hod. přítok	$Q_{h, \max}$	40,8 m ³ .h ⁻¹
povolené množství vypouštěných OV		
měsíční	Q_m	11250 m ³
roční	Q_r	135000 m ³
povolené znečištění vypouštěných OV		
ukazatel	$„p“$ mg.l ⁻¹	$„m“$ mg.l ⁻¹
BSK ₅	15	30
CHSK	75	120
NL	15	40
N-NH ₄	3	15
N _{celk}	20	30
P _{celk}	1	3

Celková bilance splaškových odpadních vod, produkovaných na území SÚ Nespeky + SÚ Městečko po úplném dokončení záměru a připojení všech stávajících objektů (stav), resp. po očekávaném připojení nových objektů v rozvojových plochách (výhled), bude podle projektové dokumentace a Oznámení odpovídat **Tab. 3.**

Tab. 3. – Souhrnná kapacita záměru - bilance splaškových odpadních vod pro zájmové území.

parametr	stav	výhled	celkem
počet odkanal. obyv.	celkem 1302	163	1465
celk. množství splašk OV (Q _d)	154,1	24,5	178,6 m ³ .d ⁻¹
celk. množství znečištění (BSK ₅)	70,6	11,2	81,8 kg.d ⁻¹
(CHSK)	141,2	22,4	163,6 kg.d ⁻¹
počet ekvivalent. obyv. (EO)	1176	187	1363

Součástí záměru je podzemní vyrovnávací nádrž o objemu cca 150 m³, která bude umístěna samostatně vedle stávající ČOV Poříčí nad Sázavou (viz obr. 1). Tato nádrž bude vyrovnávat nerovnoměrnost přítoků splaškových odpadních vod z Nespek do ČOV a bude osazena technologií zabezpečující aeraci a míchání odpadních vod akumulovaných v nádrži.

Zatížení ČOV Poříčí nad Sázavou v důsledku realizace záměru vzroste bezprostředně o **1176 EO**, ve výhledu až o **1363 EO** (výstavba a připojení dalších cca 80 objektů na rozvojových plochách, tj. cca 187 EO). Protože ke zneškodnění veškerých OV ze zájmového území záměru nebude stávající volná kapacita stačit, je plánována intenzifikace provozu ČOV, s využitím retenční nádrže. Nádrž bude vyrovnávat nerovnoměrnost přítoků odpadních vod z Nespek a zároveň bude vybavena technologií, která bude **zlepšovat účinnost čištění splaškových odpadních vod** v čistírně. Podle projektové dokumentace tak bude ČOV zajišťovat na odtočku emisní limity vyčištěné odpadní vody, které jsou stanovené nař. vl. č. 229/2007 Sb. (mění nař. vl. č. 61/2003 Sb.) a limity stanovené vodoprávním povolením.

Předpokládány termín realizace záměru

Vzhledem k nutnosti získání finančních prostředků lze očekávat zahájení realizace nejdříve v roce 2009, doba provádění lze pak odhadnout na cca 2,5 roku.

Administrativní příslušnost

Pozemky dotčené stavbou se nacházejí z převážné části v k.ú. Nespeky, menší část v k.ú. Poříčí nad Sázavou.

Obce: Nespeky, Poříčí nad Sázavou

Okres: Benešov

Kraj: Středočeský

2.1 - Údaje o vstupech

Nároky záměru na zdroje ve fázi realizace (voda, stavební suroviny, doprava) i ve fázi provozu (el. energie apod.) jsou popsány v Oznámení. Pro předměty ochrany mohou být relevantní nejspíše spotřeba vody a rozsah zemních prací (možnost znečištění vodního

prostředí v EVL Dolní Sázava). Realizace záměru nicméně nevyžaduje žádný dodatečný zdroj vody, rovněž vlastní provoz kanalizace a ČOV nespočítává. Stavba vyrovnávání nádrže při ČOV Poříčí na Sázavou bude vyžadovat trvalý zábor cca 100 m², jinak stavba přinese pouze dočasné zábory (podzemní uložení kanalizace). Dočasný zábor se předpokládá celkem na ploše 75.595 m², z toho zařízení staveniště a mezideponie 3760 m². Použitý zemní materiál nebude mít z hlediska vlivu provozované stavby na životní prostředí negativní účinky; použité zeminy stejně jako stavební materiál v podobě stavebního písku, štěrku a štěrkopísku budou z místních zdrojů.

Trasy navržených stok splaškové kanalizace budou vedeny převážně v uličních prostorech, a to v místních komunikacích, v omezené míře ve státní komunikaci. Většina komunikací v obci je opatřena živичným povrchem, jen ojediněle se jedná o komunikace s nepevným povrchem. Stavenišťem splaškové kanalizace bude manipulační pruh o šířce cca 5,0 m (dle šířky komunikace) v trase navržené splaškové kanalizace.

2.3 - Údaje o výstupech

V důsledku realizace záměru a zejména při následném provozu budou **produkovány odpadní vody**. Při výstavbě to budou jednak oplachy při čištění komunikací a stavebních strojů, jednak splaškové OV v sociálních zařízeních stavenišť. Nakládání s těmito odpadními vodami bude v souladu s povolením vodohospodářského orgánu a s nař. vl. č. 229/2007 Sb. V době trvalého provozu bude vlastní kanalizace sloužit k odvádění splaškových OV produkovanych v jednotlivých odkanalizovaných objektech obce Nespeky do ČOV Poříčí nad Sázavou; vyčištěné odpadní vody budou vypouštěny do recipientu – řeka Sázava.

Tab. 4. – Rozdělení záměru do etap podle předpokládaného zařízení ČOV splaškovými OV.

parametr	stav	výhled	celkem
1. etapa			
počet odkanal. objektů	315		315
počet odkanal. obyv.	737		737
celk. množství splašk. OV (Q_{2d})	98,95		98,95 (m ³ .d ⁻¹)
celk. množství znečištění (BSK ₅)	44,2		44,2 (kg.d ⁻¹)
	(CHSK)	88,4	88,4 (kg.d ⁻¹)
počet ekvivalent. obyv. (EO)	737		737
2. etapa			
počet odkanal. objektů	206	80	286
počet odkanal. obyv.	565	163	728
celk. množství splašk. OV (Q_{2d})	55,15	24,5	79,65 (m ³ .d ⁻¹)
celk. množství znečištění (BSK ₅)	26,4	11,2	37,6 (kg.d ⁻¹)
	(CHSK)	52,8	75,2 (kg.d ⁻¹)
počet ekvivalent. obyv. (EO)	439	187	626

Kapacita ČOV Poříčí je 2100 EO, její využití v současnosti odpovídá cca 1400 EO, volná kapacita je tedy cca 700 EO. Tato volná kapacita bude využita pro realizaci první etapy záměru (připojení 737 EO). Druhá etapa záměru zahrnuje nutnou „intenzifikaci“ provozu ČOV s využitím vyrovnávací nádrže. Realizaci záměru budou zachovány odtokové emisní limity vyčištěné odpadní vody odtékající z ČOV Poříčí nad Sázavou dle nařízení vlády 229/2007 Sb. a dle pravomocného vodoprávního povolení k vypouštění vyčištěných odpadních vod z ČOV.

2.4 – Varianty

Záměr byl vybrán jako nejvhodnější řešení, vycházející z technicko-ekonomické studie (zpracovatel Athos-co, 05/2003), v níž byly prověřovány i další možnosti, např. vybudování samostatné ČOV atd. Záměr je proto předložen pouze v jediné aktivní variantě, druhou posuzovanou alternativou je tzv. nulová varianta, znamenající nerealizaci záměru (zachování současného stavu).

2.5 – Možnost kumulace s jinými záměry

Při stavbě Nespeky – splašková kanalizace budou produkovány odpadní vody. V době trvalého provozu bude vlastní stavba splaškové kanalizace sloužit k odvádění splaškových odpadních vod produkovanych v jednotlivých odkanalizovaných objektech obce Nespeky do ČOV Poříčí nad Sázavou; vyčištěné odpadní vody budou vypouštěny do recipientu – řeka Sázava. V posuzovaném úseku řeky Sázavy jsou zpracovateli předkládaného hodnocení známy také některé další záměry a koncepce, které teoreticky mohou se záměrem spolupůsobit. Jedná se o tyto záměry a koncepce (respektive jejich potenciálně spolupůsobící vlivy):

- Nespeky – vodovod: výstavba vodovodního řádu pro zásobování vodou v obci; možný vliv na lokalitu Natura 2000 = zemní práce (riziko krátkodobého znečištění vod splachy z deponií a staveniště).
- Rozvojová lokalita změny č. 2 ÚPNSÚ Poříčí nad Sázavou „Za Vodou“: předpoklad vzniku nové smíšené zástavby s výhledovým připojením cca 2000 EO splaškovou kanalizací na ČOV v Poříčí nad Sázavou; nutné rozšíření kapacity ČOV (vliv = kumulativní navyšování množství odpadních vod vypouštěných do Sázavy).
- Připojování dalších objektů na ČOV a zaústění do Sázavy: výhledové připojování dalších objektů v okolních sídlech i v celém povodí (vliv = postupné navyšování množství vypouštěných OV; zároveň však klesající podíl nečištěných OV).

3. ÚDAJE O LOKALITĚ

3.1 - Identifikace a popis dotčených lokalit

Území dotčené záměrem se dotýká EVL CZ0213068 Dolní Sázava, která jako celek představuje důležitý biotop populací některých ryb a vodních měkkýšů. EVL Dolní Sázava se v zájmovém území nachází v zařízení údolí řeky Sázavy. Nadmořská výška k.ú. Nespeky se pohybuje v rozmezí 265–325 m, ČOV Poříčí n. Sázavou leží v cca 270 m n.m. Hlavní předměty ochrany lokality Natura 2000 představují dva evropsky významné druhy podle vyhlášky č. 166/2005 Sb. – **velevrub tupý (*Unio crassus*)** a **hořavka duhová (*Rhodeus sericeus amarus*)**. Pro soustavu Natura 2000 je důležitá zvláště populace velevrubu tupého, jedná se totiž o jednu z nejrozsáhlejších a nejvýznamnějších lokalit druhu z cca patnácti zachovaných oblastí výskytu v ČR (cf. Beran 2000, 2002, www.natura2000.cz).

Území se nachází v kontinentální biogeografické oblasti. V toku Sázavy se vedle běžných druhů vyskytují významné populace vodních bezobratlých, zvláště měkkýšů. Vedle velevrubu tupého (*Unio crassus*) je zde známý také výskyt dalších vzácných druhů, jako například škeble plochá (*Pseudanodonta complanata*) či okružanka říční (*Sphaerium rivicola*). Pro ochranu soustavy Natura 2000 je důležité, že mlži jsou hostiteli nejmladších stádií druhého předmětu ochrany EVL – hořavky duhové (*Rhodeus sericeus amarus*).

Zvláště chráněná území

V území se v současnosti nenacházejí žádná zvláště chráněná území přírody. Vzhledem ke schválení lokality Dolní Sázava Evropskou komisí (zařazení do Evropského seznamu SCI) začíná běžet šestiletá lhůta, určená k zajištění člené smluvní ochrany EVL nebo zařazení do některé z kategorií územní ochrany podle zákona 114/1992 Sb. (navrženo jako přírodní památka – viz Příl. 2) namísto současné „předběžné“ ochrany lokality.

Aktuální stav lokality

EVL Dolní Sázava je jednou z plošně nejrozsáhlejších lokalit velevrubu tupého v České republice. Místní populace tohoto druhu je zároveň odhadována jako jedna z nejsilnějších co do početnosti (určité nejméně tisíce jedinců), početnější populace u nás žije pravděpodobně pouze v EVL Ohře. Populační trendy druhu na lokalitě nebyly dosud podrobně zkoumány, nicméně stav populace v Sázavě je zřejmě relativně stabilní a nevykazuje úbytek (RNDr. L. Beran, ústní sdělení). V závislosti na průběžně se zlepšující kvalitě vody v Sázavě lze počítat se stabilizací či dokonce mírným zlepšováním stavu populace.

Velmi početná je dále **populace hořavky duhové** nad jezem u Týnce nad Sázavou (ř. km 16,9–20,9), tedy přibližně 7 km po proudu od zájmového území a cca 10 km od vyústění ČOV Poříčí nad Sázavou do Sázavy. Populace hořavky v nadjezí u Týnce v současnosti čítá minimálně **tisíce kusů** (M. Dušek, ústní sdělení). Dlouhodobý stav populace je závislý na populacích velkých mřízů a daném případě její proto na základě populačních trendů velevruba tupého lze odhadovat jako stabilní.

Důležitým ukazatelem kvality prostředí je kvalita vody v řece, která se v posledních letech daří průběžně zlepšovat (viz **Tab. 5**), zejména díky přísnějšímu nakládání s odpadními vodami. V dané lokalitě k tomu přispěla i čistírna odpadních vod v Poříčí nad Sázavou, která je v provozu od roku 2005. Kvalitu vody v Sázavě dokumentují vybrané parametry v **Tab. 2**.

Tab. 5. – Vybrané parametry znečištění vody v Sázavě (ř.km: 30,7) a jejich vývoj v období 2001-2004 (zdroj – CHMÚ, upraveno podle Vyhlas et al. 2006).

Ukazatel (mg/l)	2001	2002	2003	2004
CHSK _{Cr}	25,6			
BSK ₅	3,8	3,6	3,6	3,1
N-NO ₃	6,2	6,5	4,7	5,3
N-NH ₄	0,097			
N _{anorg}	5,7			
P _{celk}	0,27			

V bližším okolí záměru (cca 5 km JZ od Nespek) se nachází také EVL Týnecká rotunda. Předmětem její ochrany je kolonie netopyra velkého, která v souvislosti se záměrem nebude nijak dotčena. Jiné lokality zařazené do soustavy Natura 2000 (evropsky významné lokality ani ptací oblasti) se v širším okolí záměru již nenacházejí (viz **Příloha 1**). Podle údajů AOPK ČR a MŽP se v okolí nepřipravuje ani doplnění dalších lokalit do národního seznamu EVL (viz web MŽP: http://www.env.cz/www/dav.nsf/nar_seznam_07/seznamy/CZ0210.html).

3.2 – Potenciálně dotčené předměty ochrany

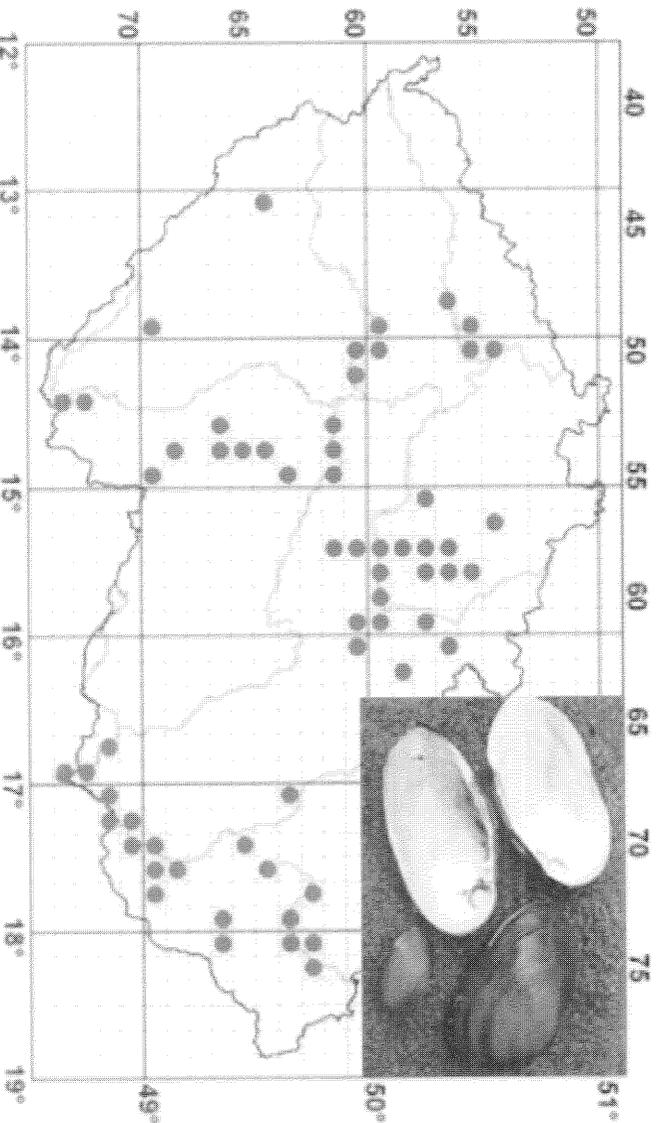
Velevrub tupý (*Unio crassus*)

Dolní Sázava je jednou z nejrozsáhlejších lokalit tohoto druhu míže v České republice. Na našem území byl druh v minulosti velmi hojně rozšířen, dnes je však znám pouze z několika málo lokalit. Velevrub tupý v ČR obývá nejčastěji nižinné vodní toky od menších potoků až po největší řeky (Ohře, Sázava). Vzácněji se s ním můžeme setkat v málo úživných tocích ve vyšších nadmořských výškách, které obývá často spolu s perlorodkou říční. Nejsilnější výskyt je udáván z nadmořských výšek 200-250 m, silný pak v rozmezí 150-200 m a 250-300 m. Výskyt nad 300 m (max. 610 m n.m.) je již výrazně slabší. Druh se živí filtrační planktonu

z vody. Hostitelé juvenilních stadií (glochidii) jsou perlin ostrobřichý, jelec tloušť, ježdík obecný, střevele potoční a vranka obecná. Stabliní populace jsou v ČR známy cca z patnácti toků, jeho rozšíření ilustruje Obr. 2.

V současnosti je velevrub tupý považován za ohrožený druh (např. BERAN 1995, 2000, 2002), není však zvláště chráněný ve smyslu vyhlášky č. 395/1992 Sb. Jedním z hlavních negativních vlivů na tento druh je znečištění toků (prokázáno u dusičnanů). Dalším závažným ohrožujícím faktorem jsou vodohospodářské zásahy. Jedná se o regulační úpravy na tocích, které většinou znamenají sníženou diverzitu mikrohabitátů koryta a tím i negativní vliv nejen na mžže samotné, ale i rybí hostitele glochidii. S regulacemi je spojeno často i čištění a prohlubování koryta, při kterém dochází v dotčených úsecích k likvidaci většího organismů. V neposlední řadě je velkým problémem přehrazení toků vodními stupni či jezzy, které zamezují protiproudové migrace ryb.

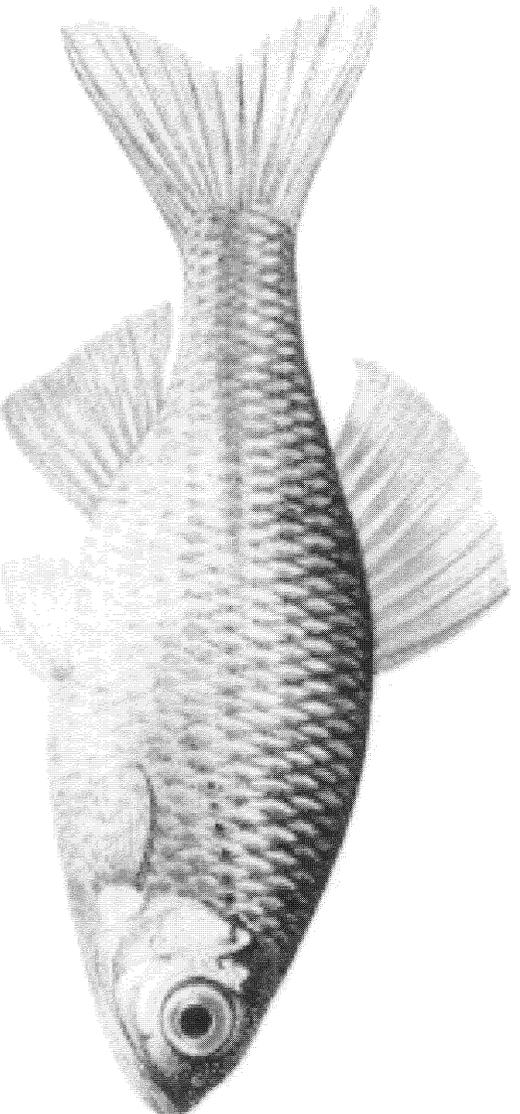
V EVL Sázava se druh nejčastěji vyskytuje po celé délce toku Sázavy v mělci vodě (při hloubce dna od cca 20 cm do 50–60 cm), nejčastěji na předních partiích jazykovitých náplavů. Nad jezzy v Sázavě je však jeho výskyt zaznamenáván i ve větší hloubce (např. 1–2 m RNDr. Luboš Beran, PhD, ústní sdělení). Jedinci velevruba tupého aktivně osidlují zvláště hrubozrnější náplavy písčitého a šterkopísčitého materiálu, nánosy jemného bahna obsazují jen ojediněle. Vzhledem k výskytu v celém území EVL a možnému přenosu znečištění ve vodním prostředí může být tento předmět ochrany záměrem potenciálně dotčen.

Obr. 2. – Rozšíření velevruba tupého v ČR na základě výsledků mapování z let 2001–2003. Převzato od AOPK ČR (<http://www.natura2000.cz>).

Hořavka duhová (*Rhodeus sericeus amarus*)

Hořavka duhová, nejmenší druh v ČR přirozeně žijící ryby, obývá mozaikovitě lokality všech hlavních povodí, především stojaté či pomalu proudící vody (tůně, slepá ramena). Nikde se však neobjevuje masově na větším území. Zdržuje se v hejnech, za potravu jí slouží řasy, rozsvivky a rostlinný detrit. Jedná se o ostrakofilní druh, **vázaný na přítomnost vodních mlžů**, zvláště velevrubů (rod *Unio*), případně škeblí (*Anodonta*). Samice vytlačuje jikry pomocí dlouhého kladélka mezi žaberní lupínky do plášťové dutiny hostitelského mlže. Nejmladší vývojové stadium rybího plůdku se pak udržuje v žábrech hostitele pomocí speciálních výrůstků, opouští je až po cca 20–30 dnech.

Obr. 3. – Hořavka duhová. Převzato z <http://www.volny.cz/mrs.smlnaseryby.html>.

V současnosti je hořavka duhová hodnocena jako ohrožený druh v červeném seznamu (viz LUSK et al. 2004). Ve vyhlášce 166/2005 Sb. je uvedena v seznamu druhů v zájmu Evropských Společenství, vyskytujících se v ČR, není však zvláště chráněná ve smyslu zákona 114/1992 Sb. (tzn. není uvedena v příloze č. III vyhlášky č. 395/1992 Sb.). Přestože hořavka nepatří mezi akutně nejohroženější druhy, počet lokalit jejího výskytu pomalu klesá. Hlavním důvodem tohoto úbytku byl v nedávné době (a místy stále je) ústup populací hostitelských mlžů, způsobený **znečištěním a eutrofizací vodního prostředí**, případně regulačními úpravami toků. Samotná hořavka však není příliš náročná na kvalitu svého biotopu.

Sázavská populace hořavky duhové v současnosti představuje jednu z několika desítek v ČR (Ing. Martin Dušek, ústní sdělení). Výskyt tohoto druhu je však lokálně velmi rozdílný. Běžně se vyskytuje v povodí Moravy a Dyje, naopak pouze místně je rozšířen v povodí Labe a Vltavy (DUŠEK 2005). Jako předmět ochrany je tento druh aktuálně uveden v **patnácti EVL**, z toho sedm se nachází v panonské oblasti, kde se jedná o obecně rozšířený druh. Zbývající EVL byly vybrány z celkem 48 zjištěných lokalit výskytu v kontinentální

oblasti, z nich však pouze čtyři v Čechách (vedle Dolní Sázavy se nachází jedna EVL na Malsi a dvě na Labi). V řece Sázavě je populace hořavky soustředěna v úseku nad jezem u Týnce nad Sázavou. Druh se zde vyskytuje zejména v hlubší mírně tekoucí až stojaté vodě tůni a vlastního vzdutí jezu, přičemž důležitým faktorem výskytu je zde běžný výskyt velevrubů tupého a dalších měkkýšů ve větší hloubce. Vzhledem k vazbě druhu na populace velkých mlžů (*Unio*, *Anodonta*) a zejména k možnému složkovému přenosu znečištění na vzdálenost několika km může být tento i předmět ochrany záměrem potenciálně dotčen.

Tab. 6. – Souhrn předmětů ochrany lokality Natura 2000 a možnost jejich ovlivnění.

Předmět ochrany	Přítomnost předmětu ochrany	Možnost ovlivnění
velevrub tupý (<i>Unio crassus</i>)	odstranění úniků potenciální havarijní situace)	ANO
hořavka duhová (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	žádné předpokládané vlivy	ANO

Vzhledem k možnému složkovému přenosu znečištění směrem po proudu toku a k biologické závislosti hořavky duhové na populacích mlžů mohou být v důsledku záměru potenciálně ovlivněny oba předměty ochrany EVL Dolní Sázava, a to změnami prostředí. Významnost tohoto potenciálního ovlivnění je hodnocena v následujících kapitolách.

4. HODNOCENÍ VLIVŮ ZÁMĚRU NA LOKALITU NATURA 2000

4.1 - Zhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení

Souhrn podkladů poskytnutých zadavatelem

- Stanovisko Krajského úřadu Středočeského kraje k možnosti ovlivnění EVL a PO pro záměr „Nespeky – splašková kanalizace“ ze dne 20.9.2007
- Části projektu stavby „Nespeky – splašková kanalizace“ – (technická zpráva, přehledná situace stavby – DÚR)
- Text Oznámení záměru – hodnocení vlivů na životní prostředí
- Vyhodnocení koncepce „Rozvojová lokalita změny č. 2 ÚPNSÚ Poříčí nad Sázavou“ na životní prostředí, včetně hodnocení vlivů na lokality Natura 2000 (výpočty imisní bilance znečišťujících látek v Sázavě při rostoucím zatěžování ČOV Poříčí)

Další podklady

Podklady o rozšíření předmětu ochrany byly získány od AOPK ČR, údaje o biotopových nárocích předmětných druhů byly upřesněny z dostupných publikací (odborná literatura, internet) a konzultovány s odborníky na malakologii (RNDr. Luboš Beran) a ichtyologii (Ing. Martin Dušek).

Pro provedení tohoto hodnocení byly uvedené podklady shledány jako dostatečné.

4.2 - Možné vlivy záměru

V první fázi hodnocení („screening“) byly definovány možné negativní vlivy, které s sebou nese projekt splaškové kanalizace Nespeky a čištění odpadních vod v ČOV Poříčí n. Sázavou, včetně možných přenosů složkami životního prostředí. Tyto vlivy byly následně konfrontovány s ekologickými nároky předmětu ochrany lokality Dolní Sázava.

- Provádění stavby – riziko krátkodobého znečištění vod (splachy z deponií a staveniště)
- Provoz ČOV – vypouštění čistěných odpadních vod do Sázavy (předpoklad plnění současných emisních limitů pro vypouštěné přečištěné odpadní vody; zlepšení nekontrolovatelných úniků splaškových vod do recipientů ve srovnání se současným stavem)
- Mimořádné stavy – havarijní situace ČOV, při níž by čistírna nebyla schopna eliminovat znečištění a plnit tak emisní limity

Při provádění stavby kanalizace (zemní práce) se mohou vyskytnout krátkodobé epizody, při nichž se mohou potenciálně dostávat do prostředí vodních toků znečišťující částice (zákaly, suspenze). Takové situace, např. přívalové srážky splavující zeminu z výkopů či deponií, mohou pro předměty ochrany představovat **pouze zanedbatelné a krátkodobé zhoršení životních podmínek** a nemohou je významně negativně ovlivnit.

Teoretickým nepříznivým vlivem záměru by mohlo být intenzivnější vypouštění odpadních vod a překračování emisních povolení, vedoucí k potenciálnímu zhoršení stavu prostředí citlivých vodních živočichů (např. mlži, včetně velevruba tupého). Hořavku duhovou mohou ovlivňovat spíše nepřímé vlivy zprostředkované působením znečištění na nižší trofické úrovně vodního ekosystému. Populace hořavky by tak byla dotčena až v důsledku velmi nepříznivého ovlivnění populací hostitelských mlžů. Podle výpočtu koncentrací hlavních parametrů znečištění v toku Sázavy, které by mohly rozhodujícím způsobem ovlivnit stav lokality Natura 2000 (viz Tab. 7), se však **významné zvýšení zátěže prostředí neočekává**.

Tab. 7. – Výpočet ovlivnění ukazatelů jakosti vody v recipientu v důsledku záměru.

Nespeky 1. etapa:	$Q_{24} = 98,95 \text{ (m}^3 \cdot \text{d}^{-1}\text{)}$	$= 1,145 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$	
Nespeky 2. etapa:	$Q_{24} = 79,65 \text{ (m}^3 \cdot \text{d}^{-1}\text{)}$	$= 0,921 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$	
Nespeky 1. + 2. etapa	$Q_d = 178,6 \text{ (m}^3 \cdot \text{d}^{-1}\text{)}$	$= 2,066 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$	
průtok v Sázavě	$Q_{365} = 3,45 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$	$= 3450 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$	
hodnota (mg.l ⁻¹)	před výpustí	pod výpustí	změna
CHSK _{Cr}	25,6	25,63	+ 0,03
BSK ₅	3,1	3,113	+ 0,013
N-NH ₄ ⁺	0,097	0,106	+ 0,04
NL	8,7	8,704	+ 0,004
P _{celk}	0,27	0,2704	+ 0,0004

Obdobně zanedbatelné zvýšení koncentrací (v řádu setin mg/l) lze očekávat i pro N-NO₃ a N_{celk}. (Hodnoty jsou vypočteny směšovací rovnicí za předpokladu plnění emisních limitů ČOV (viz Tab. 2) vzhledem k průměrné koncentraci „p“ a průtoku Q₃₆₅. Parametry znečištění vycházejí z Tab. 5.)

Splaškové OV ze stávajících objektů v Nespekách jsou akumulovány v jímkách a/nebo septicích; jejich přepady jsou vyústěny do okolního prostředí povrchovým odtokem do recipientů či podzemním vsakem. V současné době tak s vysokou pravděpodobností dochází alespoň k nárazovým únikům splaškových vod do prostředí. Na čistírně odpadních vod v Poříčí nad Sázavou budou po realizaci záměru napojeny i tyto potenciálně rizikové objekty a stávající jímky budou hygienicky zabezpečeny a vyřazeny z provozu nebo zrušeny, čímž dojde ke

zmírnění nežádoucích účinků při nedodržování provozní kázně. Proto lze v konečném důsledku záměru očekávat spíše **mírně příznivé působení záměru na lokalitu.**

Mimořádný stav ČOV (havárie), při němž by se do toku dostávaly nečištěné splaškové odpadní vody, může být **potenciálně závažným negativním vlivem.** V takovém případě může dojít k podstatnému zvýšení koncentrací znečišťujících látek (zvláště dusičnanů) v toku, zejména při očekávaném připojení dalších objektů na ČOV Poříčí (viz kumulativní vlivy – kapitola 4.5). Jednalo by se nejspíše o krátkodobý vliv, nicméně nelze už vyloučit prokazatelné ovlivnění populaci vodních organismů včetně velevruba tupého, méně pravděpodobně hořavky duhové. **Těmto situacím je nutno předcházet všemi prostředky a v případě jejich vzniku je neprodeně eliminovat, k čemuž by mělo sloužit pravidelné (nejlépe kontinuální) monitorování vypouštěných OV.**

4.3 - Hodnocení vlivů záměru na předměty ochrany

Podle výše nastíněného souhrnu potenciálních účinků záměru je při běžném provozu ČOV reálné uvažovat jen zanedbatelné riziko mírného nepříznivého ovlivnění populace velevruba tupého. Současně lze očekávat také málo významné vlivy v pozitivním smyslu (příspěvek ke stabilizaci či mírnému zlepšení stavu EVL odstraněním současného nevyhovujícího nakládání s OV v Nespekách). Celkové ovlivnění populace tohoto druhu nicméně nebude zřejmě prokazatelné. Rovněž populace hořavky duhové nebude prokazatelně ovlivněna.

Tab. 8. – Přehled očekávaných vlivů na předměty ochrany lokality Natura 2000.

Předmět ochrany	Popis příznivých (+) a nepříznivých (-) vlivů	Významnost
velevrub tupý (<i>Unio crassus</i>)	+ (-) - odstranění úniků splašků z přepadů jímek - potenciální havarijní situace)	0 (+1) 0 (-1)
hořavka duhová (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	- žádné předpokládané vlivy	0

4.4 - Hodnocení vlivů záměru na celistvost lokality

Předpokládané projevy běžného provozu ČOV na kvalitu vody v Sázavě budou i po připojení obce Nespeky zcela zanedbatelné. Eutrofizace toku (zejména zatížení dusičnany) by neměla být nijak podstatně zvýšena. Celistvost lokality (uvažovaná v ekologickém smyslu) nebude záměrem nijak narušena.

Riziko havárie ČOV může být významným faktorem z hlediska celkových vlivů na lokalitu Natura 2000, také s ohledem na možnost kumulace vlivů s dalšími záměry, působícími z okolí (např. rozvojové území „Za vodou“ v Poříčí n. Sázavou či další koncepce a záměry, předpokládající další rozvoj sídel). Toto riziko není vyvoláno vlastní realizací záměru,

ale stávajícími trendy silící urbanizace v údolí Sázavy. Pro maximální zmiřování tohoto řízika je nutno pokračovat v omezení znečišťování toku **ukončením nekontrolované likvidace odpadních vod** (tzn. realizací splaškových kanalizačních systémů a ČOV) a striktním dodržováním provozních řádů splaškových kanalizací a čištění OV v celém povodí EVL.

4.5 - Zhodnocení pravděpodobných vlivů „nulové varianty“

Nulová alternativa (zachování současného stavu) by z hlediska ochrany EVL Dolní Sázava nepřineslo žádné nové negativní ani pozitivní vlivy. Pokračovalo by však nejspíše mimě negativní působení nedůsledné likvidace odpadních vod, s epizodickými průniky zvýšených koncentrací splaškových vod do recipientů (do toku Sázavy). Při zachování současného způsobu likvidace odpadních vod je nejpravděpodobnějším scénářem zachování aktuálního stavu lokality Natura 2000 s občasnými s krátkodobými projevy zhoršení stavu biotopů pro předměty ochrany.

Z hlediska celé EVL lze předpokládat že vlivy, spojené s nerealizací záměru, budou žádné nebo málo významné negativní. **Nulová varianta není z hlediska stavu lokality Natura 2000 lepší alternativou.**

4.6 - Hodnocení možných kumulativních vlivů

Vlivy vyplývající přímo z posuzovaného záměru z hlediska ochrany předmětých druhů v lokalitě soustavy Natura 2000 nejsou významně negativní. Další záměry a koncepce, které teoreticky mohou v posuzovaném úseku řeky Sázavy se záměrem Nespeky – splašková kanalizace spolupůsobit jsou hodnoceny následovně:

→ Nespeky – vodovod: Vytavba vodovodního řadu má proběhnout souběžně s realizací splaškové kanalizace. Zemní práce při obou stavbách tak budou z převážné části společně a riziko splachů do toku není nijak podstatně zvýšeno. Nepředpokládají se další výstupy či vlivy záměru, které by mohly ovlivnit lokalitu Natura 2000.

Spolupůsobení záměru bude pouze krátkodobé a nevýznamné (málo závažné vlivy).

→ Rozvojová lokalita změny č. 2 ÚPNSÚ Poříčí nad Sázavou „Za Vodou“: vznik nové smíšené zástavby s výhledovým připojením cca 2000 EO splaškovou kanalizací na ČOV v Poříčí nad Sázavou si vyžádá rozšíření kapacity ČOV na cca 4100 EO. Objem vypouštěných odpadních vod do Sázavy, případně další vlivy koncepce po tomto rozšíření již byly posuzovány samostatně (BÍLEK 2006, VYHLAS et al. 2006). Podle výsledků těchto studií se nepředpokládají významně nepříznivé účinky na prostředí).

Předpokládané kumulativní vlivy posuzovaného záměru s uvedenou koncepcí nebudou představovat znatelné zhoršení stavu lokality.

→ Připojování dalších objektů na ČOV. Možný vliv nelze kvantitativně vyhodnotit, lze však konstatovat, že za předpokladu plnění emisních limitů ČOV dochází při zvyšování zátěže čištění připojováním dalších objektů k pouze nepatrným změnám koncentrací znečišťujících látek v recipientu (pro BSK₅ či N-NH₄⁺ se jedná řádově o setiny mg/l pro každých cca 1000 EO). Naproti tomu úbytek nečištěných OV (přepady, úniky) může znamenat převažující příznivé působení na kvalitu vody.

Předpokládané kumulativní vlivy dalších, bližší nespécifikovaných záměrů nelze na základě dostupných informací hodnotit. Je však pravděpodobné, že pozorovatelné zhoršení stavu lokality může nastat mnohem spíše při pokračující urbanizaci povodí EVL (rostoucí počet obyvatel), než v důsledku připojování stávajících objektů na ČOV.

Negativní vlivy záměru „Nespeky – splašková kanalizace“ nevzniknou ani ve spojení s jinými známými uvažovanými koncepcemi a záměry.

Poznámka k hodnocení kumulativních vlivů:

Bez ohledu na povolení či nepovolení hodnoceného záměru je nutno upozornit na potenciální rizika havárií komunálních ČOV. Riziko snížené funkčnosti ČOV významně vzrůstá např. přiváděním průmyslově znečištěných odpadních vod do splaškové kanalizace (vyvolaný havarijní stav). Takové situace mohou následně znamenat vznik významné kumulativní či synergické zátěže (do toku se mohou dostávat současně průmyslové znečištění + nedostačně čištěné splaškové OV) a mohou znamenat potenciálně významné negativní dopady. Proto je třeba dbát na striktní dodržování provozních řádů kanalizací a ČOV.

Na možnost vzniku mimořádných situací spojených se zhoršenou funkcí ČOV v Pořiči nad Sázavou již bylo poukázováno v posouzení vlivů koncepce „Rozvojová lokalita změny č. 2 ÚPNSÚ Pořiči nad Sázavou“ v souvislosti likvidací OV ze sousedícího výrobního závodu Kemper (BÍLEK 2006, VYHLAS et al. 2006). V případě havarijních stavů čistírny lze pak očekávat závažný nárůst koncentrace znečišťujících látek ve vypouštěcím profilu.

Za současné situace (průměrné koncentrace N-NO₃ v Sázavě kolem 5–6 mg/l) nehrozí zhoršení stavu biotopů vodní organismů. Při silicím působení kumulativních vlivů však může každá další zátěž představovat jakousi „poslední kapku“. Proto je nutno do budoucna při posuzování dalších koncepcí a záměrů na pokračující urbanizaci Posázaví (průmyslové zóny, rozvojová území sídel, nové dopravní stavby apod.) vždy brát v úvahu možné kumulativní efekty na celé lokalitě Natura 2000. Zásadním kritériem by mělo být nezvyšovat zatížení toku stále větším množstvím dusičnanů či jiných cizorodých látek nad míru, která by měla být objektivně stanovena (např. orgánem ochrany přírody ve spolupráci s AOPK a dalšími odborníky) a zapracována do závazných dokumentů (např. plánu péče o lokalitu Natura 2000).

5. ZÁVĚRY

Realizace hodnoceného záměru realizace splaškové kanalizace v obci Nespeky **nezpůsobí významné negativní účinky** z hlediska předmětů ochrany evropsky významné lokality Dolní Sázava ani **nenaruší integritu lokality**. Pro vlastní záměr nejsou nezbytná zvláštní zmírňující opatření.

Lze dokonce předpokládat, že po realizaci záměru dojde k **mimému zlepšení** stávající situace, kdy část odpadních vod z obce Nespeky se dostává do recipientů přímo, bez jakéhokoliv čištění. Naproti tomu, napojení celé zástavby obce včetně rozvojových lokalit na ČOV přinese kontrolovatelné vypouštění v předepsaných kvalitativních a kvantitativních parametrech. Dodržování stanovených hodnot příjmutného znečištění vypouštěných odpadních vod z ČOV Poříčí n. Sázavou zajišťuje v současné době příznivého stavu lokality Natura 2000.

Předměty ochrany lokality EVL obecně mohou být ohroženy kumulativními a synergičnými vlivy, např. v případě havarijních stavů ČOV Poříčí, nicméně za předpokladu dodržení provozního a kanalizačního řádu je takové riziko minimalizováno. Jako důležité opatření, nevztahující se nicméně přímo k posuzovanému záměru, je třeba požadovat, aby na splaškovou kanalizaci, ústící do ČOV v Poříčí nad Sázavou, byly přiváděny pouze komunální splaškové vody. **Nedoporučujeme napojení jakýchkoliv odpadních vod průmyslových firem** na komunální splaškovou kanalizaci a čištění, z důvodu vyloučení či maximálního zmírnění rizika havárie ČOV a následného vzniku synergičkových efektů v Sázavě (viz např. výrobní zóna v Poříčí nad Sázavou – bližší komentář VYHLAS et al. 2006).

6. LITERATURA A PODKLADY

Použitá literatura

- ANONYMUS (2004): Hodnocení plánů a projektů, významně ovlivňujících lokality soustavy Natura 2000. Metodická příručka k ustanovením článků 6(3) a 6(4) směrnice o stanovištích 92/43/EHS. – Planeta 1/2004, MŽP, Praha.
- ANONYMUS (2007): Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. – Věstník MŽP, roč. XVII, částka 11: 1–23 (listopad 2007).
- BERAN L. (1995): Návrh Červeného seznamu měkkýšů České republiky, část 1. - Vodní měkkýši. – Ochrana přírody, Praha, 50(2): 41-44.
- BERAN L. (2000): Velevrub tupý (*Unio crassus*). Ochrana přírody, Praha, 55(7): 208-209.
- BERAN L. (2002): Vodní měkkýši České Republiky - rozšíření a jeho změny, stanoviště, šíření, ohrožení a ochrana, červený seznam. – Sborn. přírodověd. klubů, Uher. Hradiště, Suppl. 10, 258 pp.
- BILEK O. (2006): Pořící nad Sázavou – Rozvojové území "Za Vodou". Posouzení významnosti vlivů koncepce záměru na lokalitu soustavy NATURA 2000. – ms., GeoVision, Pízeň.
- CULEK M. (ed.) et al. (1996): Biogeografické členění České republiky. – Enigma, Praha.
- DUŠEK J. (2005): Příprava evropsky významných lokalit pro ryby a mihulovce. – Ochrana přírody, Praha, 60(10): 300–302.
- CHYTRÝ M., KUČERA T. & KOČÍ M. (eds) et al. (2001): Katalog biotopů České republiky. – AOPK ČR, Praha.
- CHYTRÝ M., KUČERA T., KOČÍ M. (eds) et al. (2001): Katalog biotopů ČR. – AOPK ČR, Praha.
- KUBÁT K., HROUDA L., CHRTEK J. jun., KAPLAN Z., KIRSCHNER J., ŠTĚPÁNEK J., ZÁZVORKA J. [eds] (2002): Klíč ke květeně České republiky. – Academia, Praha.
- LUSK S., HANEL & LUSKOVÁ V. (2004): Red List of the ichthyofauna of the Czech Republic. Development and present status. – Folia Zool. 53: 215–226.
- VYHLAS Z. et al. (2006): Rozvojová lokalita změny č. 2 ÚPNSÚ Poříčí nad Sázavou - Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí dle přílohy č. 9, zák. 100/2001 Sb. včetně hodnocení vlivu na území Natura 2000 dle § 45i zák. 114/1992 Sb. – AtmosCO & GeoVision, Praha.

Internet

- informační server Natura 2000 (<http://www.natura2000.cz>)

Právní předpisy

- zákon č. **114/1992** Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. **100/2001** Sb., o posuzování vlivů, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. **395/1992** Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. **166/2005** Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v souvislosti s vytvářením soustavy NATURA 2000
- nařízení vlády č. **132/2005** Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit, ve znění nař. vl. č. 301/2007 Sb.
- nařízení vlády č. **229/2007** Sb. o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových a odpadních vod, náležitostí povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech

7. POUŽITÉ ZKRATKY

AOPK ČR	– Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
ČOV	– čistírna odpadních vod
EO	– počet ekvivalenčních obyvatel
EVL	– Evropsky významná lokalita
OV	– odpadní vody
SCI	– <i>Sites of Community Importance</i> (lokality v zájmu Evropských Společenství)
SÚ	– sídelní útvar
ÚPD	– územně plánovací dokumentace
ÚPNSÚ	– územní plán sídelního útvaru

8. PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – Lokalizace záměru a územní vztahy k předmětům ochrany evropsky významných lokalit soustavy Natura 2000 (mapa 1 : 25 000)

Příloha č. 2 – Charakteristiky lokality Natura 2000 (příloha nařízení vlády č. 132/2005 Sb.)

Příloha č. 3 – Fotodokumentace (O. Bliek, listopad 2007)

*Priloha č. 1 – Lokalizace záměru a územní vztahy k předmětům ochrany
evropsky významných lokalit soustavy Natura 2000 (mapa 1 : 25 000)*

Lokalizace záměru a územní vztahy k předmětům ochrany evropsky významných lokalit soustavy Natura 2000 (mapa 1 : 25 000)

Mapový podklad: DMU25 – geoportal.cenia.cz
 © Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad Dobruška
 Data o výskytu druhů:
 © Avaritura ochrany přírody a krajiny ČR

**Příloha č. 2 – Charakteristiky lokality Natura 2000 (příloha nařízení vlády č.
132/2005 Sb.)**

Evropsky významná lokalita Dolní Sázava

Kód lokality: CZ0213068
Biogeografická oblast: kontinentální
Rozloha lokality: 398,0326 ha
**Navrhovaná kategorie
zvláště chráněného území:** PP

Druhy:

(symbol * označuje prioritní druhy)
hořavka duhová (*Rhodeus sericeus amarus*)
velevrub tupý (*Urtia crassus*)

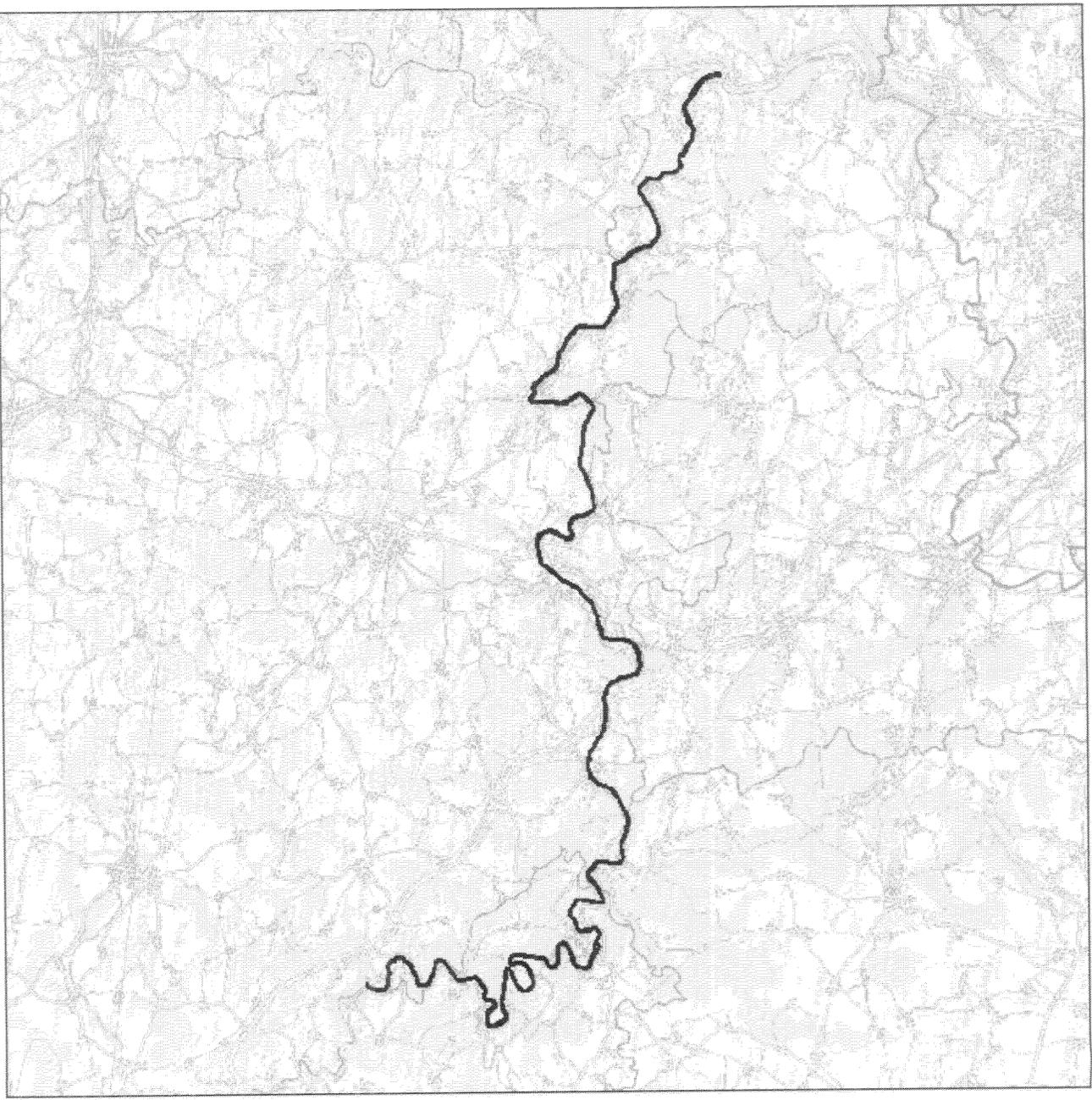
Kraj:

Středočeský kraj

Katastrální území:

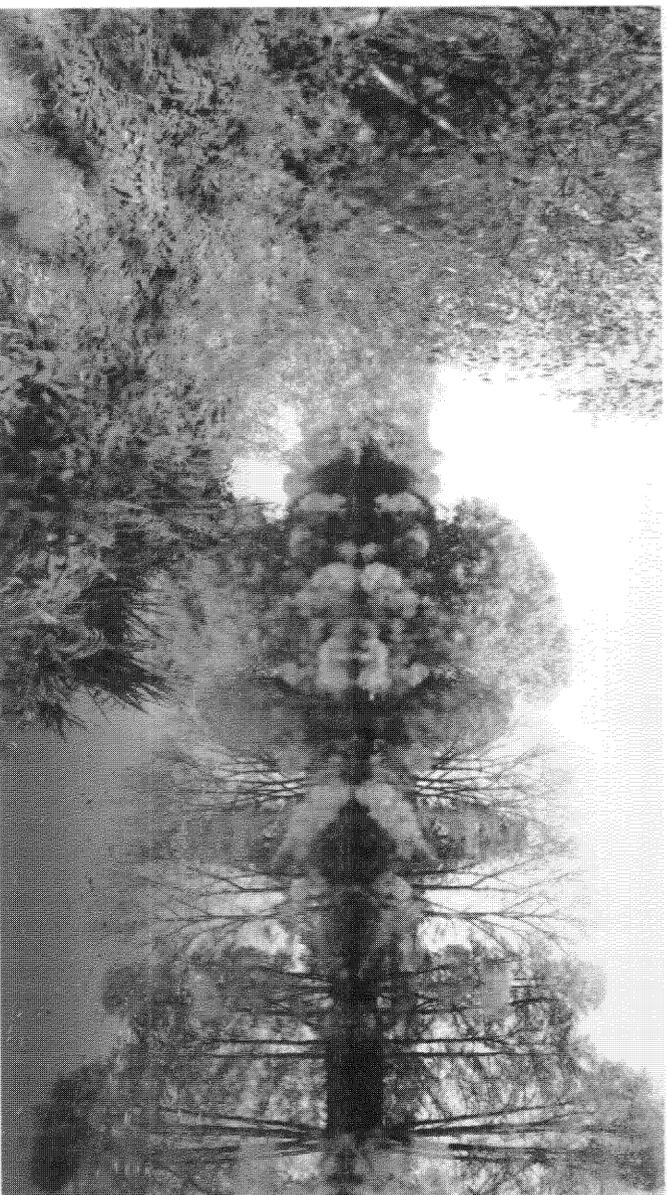
Bělokozly, Břežany u Lešan, Čerčany, Černé Budy, Čeřenice, Český Šternberk, Čtyřkoly, Dojetice, Drahnovice, Hostěradice, Hradištko pod Medníkem, Hradové Střimelice, Hvězdonic, Chocerady, Jilové u Prahy, Kaliště u Ondřejova, Kamenný Přivoz, Krhanice, Leděčko, Lešany nad Sázavou, Lštění, Luka pod Medníkem, Malovidy, Nespeky, Pecerady, Petrov u Prahy, Podělusy, Poříčí nad Sázavou, Přestavky u Čerčan, Radvanice nad Sázavou, Rataje nad Sázavou, Samechov, Samopše, Sázava, Sázava u Davle, Sázava u Petrova, Soběšín, Stříbrná Skalice, Třebosín, Týnec nad Sázavou, Víkančice, Víkovec

Mapa lokality CZ0213068:

©AOPK ČR, vytvořeno: 12.4.2005

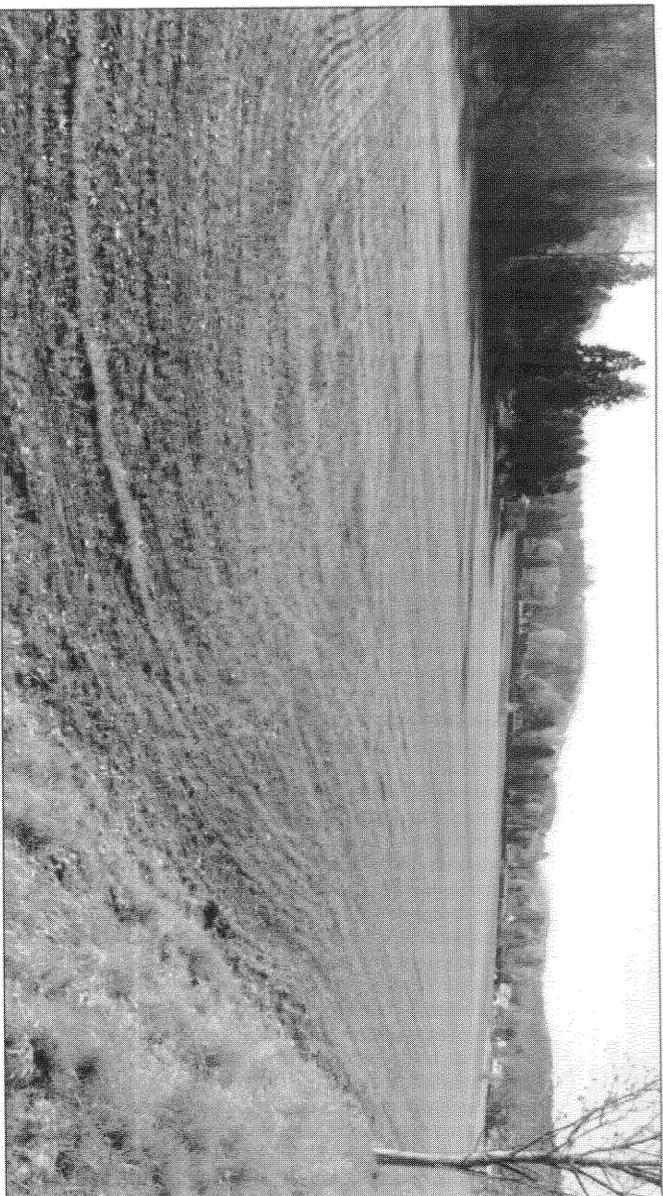
Príloha č. 3 – Fotodokumentace (O. Bilek, listopad 2007)

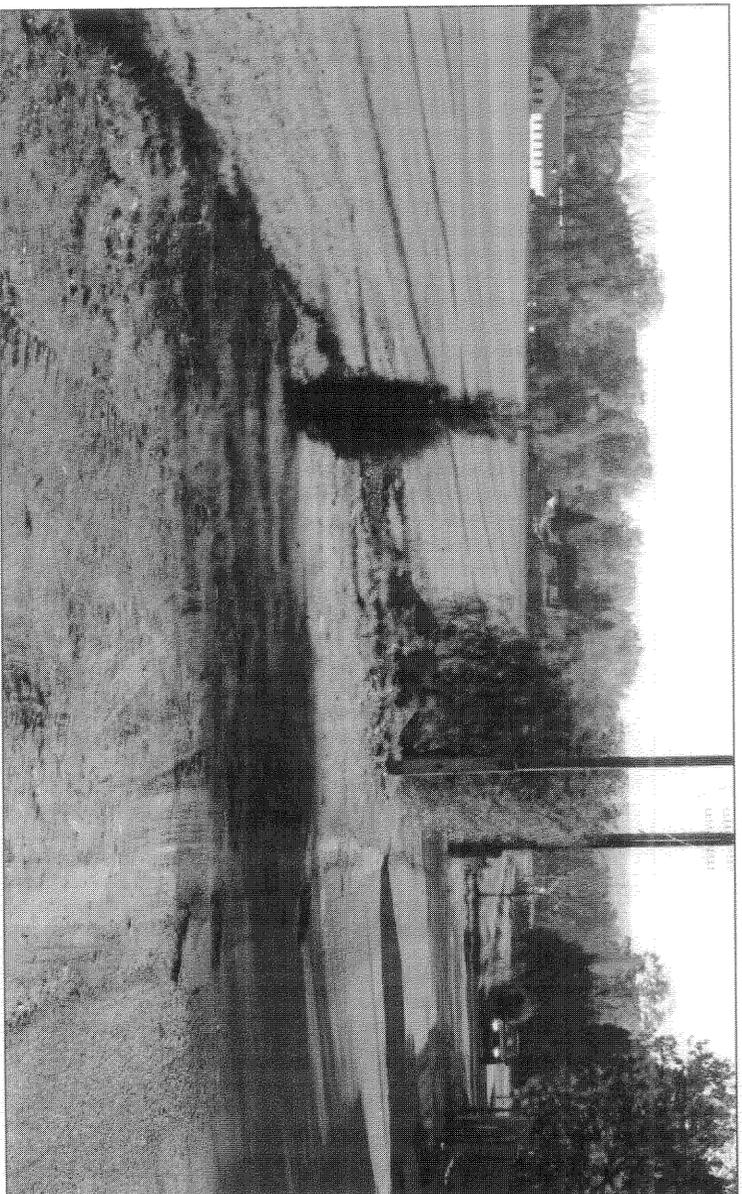
Foto 1. – Tok a vegetační doprovod řeky Sázavy (EVL Dolní Sázava) v úseku mezi Poříčím nad Sázavou a Městěčkem, východně od ČOV Poříčí. V této lokalitě má být prolákem pod korytem řeky realizován tlakový přivaděč „A“.

Foto 2. – Pohled od Lutova na pravý břeh Sázavy (k.ú. Nespeky, místní části Nespeky) v lokalitě, kde má být prolákem pod korytem řeky realizován tlakový přivaděč „A“.

Foto 3. – Rozvojová lokalita R3 při pohledu od hlavní příjezdové komunikace z Městečka do Nesppek. Tato lokalita bude odkanalizována ve 2. etapě záměru, počítá se s výhledovým napojením připravované zástavby.

Foto 4. – Pohled na ČOV Poříčí nad Sázavou a místní zpevněnou komunikaci pod vrchem Lutov. Podél komunikace bude uložen plánovaný tlakový přivaděč „A“ z místní části Nesppek.